

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRAŃCZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Uszkodzanie i niszczenie nacieków, namulisk w jaskiniach	1. Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć. 2. Sprzątanie i okresowa kontrola jaskiń. 3. Zamiana oświetlenia świecami na inne oświetlenie. 4. Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej – budowa pomostu nad wykopem
2	Zaśmiecanie wewnątrz jaskiń	
3	Niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe	
4	Niepokojenie hibernujących nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	
5	Niekorzystny wpływ turystyki: 1) wydeptywanie i niszczenie roślinności przez pieszych i rowerzystów, 2) zaśmiecanie i zanieczyszczanie	1. Organizacja ruchu turystycznego, poprzez: 1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2) budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka i schronu przeciwdeszczowego, 3) utrzymywanie w dobrym stanie kładek, mostków, 4) budowę wież, punktów i tarasów widokowych i edukacyjnych, 5) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 6) naprawę i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych. 2. Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia. 3. Budowa toalety
6	Nie zgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Zwiększenie odporności ekosystemów leśnych, poprzez: 1) dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych oraz prowadzenie cięć stabilizujących, 2) poszerzenie obszaru ochrony ścisłej na powierzchnie w oddziałach 37 g, m, n, o, p, r, 41 a, b, c, f, g, h, i, j
7	Zmiana składu gatunkowego łąk	1. Koszenie łąk ze zbiorem i wywozem

8	Ubożenie zespołów roślinnych i populacji zwierzęcych	biomasy. 2. Usuwanie drzew i krzewów pojawiających się na łąkach w wyniku sukcesji
	Degradacja walorów krajobrazowych	
9	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt, w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk	1. Usuwanie drzew, krzewów, odrośli. 2. Koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej niepożądanego roślinności
10	Utrata walorów krajobrazowych	
11	Zagrożenie walorów kulturowych i krajobrazowych Doliny Prądnika wynikające z zaniechania ponad stuletniej działalności hodowlanej ryb	Utrzymanie historycznych stawów rybnych w Ojcowie i Pieskowej Skale
12	Zanikanie stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków roślin: 1) zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.), 2) pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.), 3) wiśni karłowatej (<i>Cerasus fruticosa</i> Pall.), 4) chabry miękkowłosego (<i>Centaurea mollis</i> Waldst. & Kit.), 5) macierzanki wczesnej (<i>Thymus praecox</i> Opiz.), 6) astry gawędki (<i>Aster amellus</i> L.), 7) ośmiaka mniejszego (<i>Cerinth minor</i> L.), 8) tojadu dzióbatego (<i>Aconitum variegatum</i> L.), 9) brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.), 10) kosatki kielichowatej (<i>Tofieldia calyculata</i> (L.) Wahlenb.), 11) ostnicy Jana (<i>Stipa joannis</i> Čelak.), 12) ostrożeńca pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i> (L. F.) Link)	1. Usuwanie niepożądanych gatunków roślin ze stanowisk gatunków rzadkich i zagrożonych. 2. Monitoring zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.) na stanowiskach po reintrodukcji. 3. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.) na terenie Parku - zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku. 4. Podsiew nasion pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.) na terenie Parku w miejscach wcześniejszej reintrodukcji (Dolina Saspowska). 5. Podsiew nasion ostrożeńca pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i> (L. F.) Link) na terenie Parku
13	Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia	1. Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych roślin w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych: 1) ograniczenie ekspansji niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i> Royle) i likwidacja stanowisk rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i> Houtt.), poprzez koszenie i wrywanie okazów, 2) wykopywanie podziemnych kłączy nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis</i> L.) w obrębie najcenniejszych muraw kserotermicznych na Grodzisku i Górze Koronnej, 3) karczowanie okazów lilaka pospolitego (<i>Syringa vulgaris</i> L.) w zbiorowiskach ciepłolubnych zarośli w obrębie masywów Skały Długiej i Skał

		Panieńskich, 4) ograniczenie ekspansji niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i> DC.) na stanowiskach chronionych i cennych dla flory Parku, 5) ograniczenie ekspansji kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i> (F. Michx.) Torr. & A. Gray) w zbiorowiskach łągowych Parku, 6) wycinka dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i> L.) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.). 2. Edukacja lokalnych społeczności
14	Śmiertelność płazów na drodze, w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu	1. Zakładanie siatek ochronnych i wiader. 2. Ustawienie tablic informacyjnych w widocznych miejscach. 3. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w stawach
15	Szkody wyrządzane przez dziki w uprawach rolnych oraz ekosystemach leśnych i nieleśnych	1. Prowadzenie redukcji dzików (<i>Sus scrofa</i>) i ich ewentualne przesiedlanie. 2. Odszkodowania wypłacane rolnikom
16	Zmniejszanie się ilości miejsc gniazdowania żądłówek (<i>Aculeata</i>)	Odsłanianie wybranych skarp ziemnych
17	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach obszarów ochrony częściowej	Pozostawianie uschniętych drzew w drzewostanie – tzw. posuszu jałowego (nie dotyczy terenów sąsiadujących z drogami, szlakami turystycznymi i innymi miejscami przebywania ludzi)
18	Zanikanie populacji niektórych gatunków dzikich pszczoł (<i>Osmia cerinthis</i>)	Reintrodukcja pszczoły (<i>Osmia cerinthis</i>) na stanowisku Góra Koronna
19	Obca własność gruntów występujących w szachownicy gruntów Parku ograniczająca możliwość prawidłowego zarządzania ochroną przyrody na tych obszarach	Wykupy gruntów prywatnych – według możliwości
20	Niszczenie zabytków budownictwa i architektury	Okresowa konserwacja, rewaloryzacja i remonty
21	Podcinanie brzegów potoków w czasie powodziowych wezbrań wód zagrażające istniejącym zabudowaniom i drogom lokalnym	1. Wzmacnianie brzegów (faszynowanie). 2. Udrażnianie koryta potoków w zagrożonych miejscach

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Choroby i defekty genetyczne w populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>)	Prowadzenie redukcji ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt chorych
2	Przegęszczenie populacji	
3	Niepokojenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) podczas snu zimowego w jaskiniach	Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć w jaskiniach Doliny Sąpsowskiej i Wąwozu Jamki oraz w jaskiniach Łokietka i Ciemnej
4	Zanieczyszczenie wód	Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków
5	Występowanie pożarów	1. Utrzymanie dróg pożarowych w stanie

		przejezdności. 2. Coroczny przegląd dróg przeciwpożarowych. 3. Ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego
6	Utrata walorów krajobrazowych przez nadmierny rozwój drzew i krzewów oraz roślinności zielnej	Wycinka odrośli drzew i krzewów oraz wykaszanie roślin zielnych w miejscach o dużych walorach widokowych
7	Zagrożenie szlaków turystycznych, dróg, parkingów, budynków i budowli spowodowane przez drzewa	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanistyczna	Zapobieganie zagrożeniom, poprzez: 1) dostosowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz warunków zabudowy do potrzeb ochrony przyrody Parku, 2) niedopuszczenie do zabudowy korytarzy ekologicznych oraz kontrola ich funkcjonowania, 3) monitoring przyrodniczy korytarzy ekologicznych, 4) monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby
2	Zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	
3	Zamiar budowy osiedla Cianowice-ogród w otulinie Parku oraz próba zabudowy wzgórza Parnas w sąsiedztwie zamku w Pieskowej Skale	1. Niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia gruntów (z gruntów rolnych na tereny pod zabudowę). 2. Negatywne opiniowanie decyzji administracyjnych oraz aktów normatywnych w zakresie budowy osiedla Cianowice-ogród oraz zabudowy wzgórza Parnas. 3. Dokumentowanie szkodliwości koncepcji budowy osiedla dla przyrody Parku
4	Wkraczanie obcych gatunków roślin i zwierząt	1. Eliminowanie gatunków obcych i propagowanie gatunków rodzimych. 2. Edukacja lokalnych społeczności

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Przerywanie powiązań przyrodniczych między obszarem Parku a jego otoczeniem	1. Zapobieganie powstawaniu zwartej zabudowy w wyznaczonych korytarzach ekologicznych. 2. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie drożności korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

**OPIS SPOSÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Uzupełnienie tablic informacyjnych dla obszarów ochrony ścisłej o tekst „Ostoja zwierzyny. Wstęp wzbroniony”, „Obszar ochrony ścisłej”	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Wymiana uszkodzonych tablic informacyjnych		
3	Prowadzenie monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	

B. Inne według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona jaskiń jako siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) i dziedzictwa paleontologicznego, poprzez zakładanie i konserwację krat	4 jaskinie	Dolina Sąpowska i Wąwóz Jamki (oddziały – 27h, 31a,b)
2	Monitoring liczebności nietoperzy (<i>Chiroptera</i>)	W zasiedlonych jaskiniach	Większe jaskinie na terenie Parku
3	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych	Według potrzeb	Teren całego Parku

II. Na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Hodowla sadzonek drzew i krzewów w szkółce leśnej	1 ha	Oddział 20n
2	Zbiór nasion: 1) buku (<i>Fagus L.</i>), 2) dębu (<i>Quercus L.</i>), 3) jodły (<i>Abies</i>), 4) trześni (<i>Cerasus avium L.</i>) Moench), 5) tarniny (<i>Prunus spinosa L.</i>), 6) głogu (<i>Crataegus L.</i>)	1. Dąb (<i>Quercus L.</i>) – 100 kg. 2. Buk (<i>Fagus L.</i>) – 10 kg. 3. Jodła (<i>Abies</i>) – 30 kg. 4. Trześń (<i>Cerasus avium L.</i>)	Obszar ochrony czynnej

		<i>Moench</i>) – 5 kg. 5. Tarnina (<i>Prunus spinosa</i> L.) – 2 kg. 6. Głóg (<i>Crataegus</i> L.) – 1kg	
3	Uzupełnianie upraw leśnych przez sadzenie sadzonek jodły (<i>Abies</i>) w miejsce drzewek uschniętych (poprawki)	2 ha 14 000 sztuk	Oddziały – 3a,b, 4c,f, 6c, 19a, 21i, 35a
4	Pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych przez wykaszanie niepożądanych roślin	11,3 ha/rok	Oddziały – 2, 3a, b, 6b, c, f, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 31f, 35g, 37p, 41i, działka 1970 Pieskowa Skała, działka nr 822 Sąspów, działka 265 Wielmoża
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat (czyszczenia późne)	5 ha/rok	Działka nr 1970
6	Przeciwdziałanie szkodom w drzewostanach powodowanych przez zwierzęta, poprzez zabezpieczanie upraw leśnych preparatem odstraszającym (repellentem)	11,3 ha/rok	Oddziały – 2, 3a, b, 6b, c, f, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 31f, 35g, 37p, 41i, działka 1970 Pieskowa Skała, działka nr 822 Sąspów, działka 265 Wielmoża
7	Usuwanie z ekosystemów gatunków obcych i inwazyjnych (dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i> L.) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.), lilaka (<i>Syringa</i> L.)	Wycinka pojedynczych drzew	Obszar ochrony czynnej
8	Stwarzanie warunków do odnowienia naturalnego i sztucznego przez usuwanie śniego- i wiatrołomów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
9	Likwidacja zagrożeń ze strony owadów i grzybów oraz czynników abiotycznych przez usuwanie drzew opianowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości i stabilności drzewostanów		
10	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowlom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych		Obszary ochrony ścisłej i czynnej
11	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez: 1) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 2) naprawa i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych, 3) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i		Obszary ochrony czynnej

	ich otoczenia		
12	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności.		
13	Usuwanie drzew i krzewów utrudniających przejezdność dróg przeciwpożarowych oraz coroczny ich przegląd		

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy Usuwanie drzew i krzewów wkraczających na łąki w wyniku sukcesji	60,34 ha/rok	Oddziały – 5d,h, 6i, 8f,h, 9a,d, 10d, 17c, d 17i, 18b,o,w, 20a,p,ax, 21A, b,r,t,w, 24 c,f,g,h,k, 25y, 26bx, 27a, 28l, h, m, n, 29a,c,d,f,o,bx,cx, 36c, f, h, 37a,d,l, 38b, 39h, 40a,r, 43f,h działki nr 456/1,2,3,4 – Skała, 915/1, 915/2, 933/1 – Sąspów, 34, 35, 36 – Wola Kalinowska, działka 266 – Wielmoża
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności, usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku, z wywozem biomasy.	18,24 ha/rok	Oddziały – 5c, 8k,m,n, 12,a, 12g, 15b, c, o, 17f, 17l, 18a, 24a, 28i, 29h, 36c, 39c, 39o
3	Usuwanie odrośli na ścianach skalnych		
4	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów oraz wykaszanie roślinności zielonej	0,30 ha/rok	Działka nr 28/1 Skała
5	Ochrona gruntów rolnych poprzez utrzymanie liczebności dzika i sarny na poziomie odpowiednio 30 sztuk i 200 sztuk	Corocznie, według potrzeb	Teren Parku oraz Strefa Ochrony Zwierząt

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Udrażnianie koryt rzek i kanałów w celu zabezpieczenia przed powodzią	Corocznie, według potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka oraz istniejące młynówki
2	Konserwacja umocnień brzegów rzek i kanałów	Według potrzeb	Potoki Prądnik i Sąspówka
3	Utrzymanie stawów w Ojcowie i Pieskowej Skale		29b,c, 9d, 8f, działka 1970 Pieskowa Skała

D. Ochrona terenów udostępnionych w celach turystycznych i edukacyjnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona osadów (namulisk) jaskiniowych przed zanieczyszczeniem poprzez zamianę oświetlenia świecami na inne oświetlenie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)
2	Zabezpieczenie i udostępnienie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze

	zwiedzającym wykopu archeologicznego (budowa pomostu nad wykopem i schodów)		Koronnej (oddział 36)
3	Ochrona namulisk i szaty naciekowej jaskiń poprzez naprawę istniejących krat przy wejściach do jaskiń	5 jaskiń	Wąwóz Jamki
4	Utrzymanie, konserwacja i remont dróg, naprawa istniejących i budowa nowych urządzeń odwadniających drogi (sączki, przepusty, rowy), naprawa mostów i brodów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez:		
	1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą,	2 obiekty	
	2) budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka,	1 obiekt	
	3) zabudowę schronu przeciwdeszczowego,	1 obiekt	
	4) budowę wieży widokowo – edukacyjnej,	1 obiekt	
	5) remont i konserwację zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane),	Według potrzeb	
	6) naprawę i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych,	Według potrzeb	
	7) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia,	Według potrzeb	
	8) konserwację obiektów i urządzeń turystycznych	Według potrzeb	

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1. Nadzór nad lasami niepaństwowymi. 2. Wyznaczanie drzew do wycięcia według oceny stanu lasu. 3. Pielęgnacja drzewostanów – wprowadzanie gatunków drzew (prace odnowieniowe)	Według potrzeb	Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa położone na terenie Parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy	0,25 ha/rok	Powierzchnia granicząca z oddziałem 37 I – działka nr 73
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności oraz usuwanie drzew i krzewów i ich	4,80 ha/rok	Ostoje: 1) zbiorowisko między Grodziskiem a Wąwozem

	odrośli raz w roku z wywozem biomasy		Pilny Dół, 2) Grodzisko i zbocze Grodziska, 3) skały Pochylce, Łamańce, Ciche, 4) masyw ze skałą Baszta
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów i wykaszanie roślinności zielnej	1,20 ha/rok	Oddział 2c, 22c, 36i,

B. Inne według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Usuwanie drzew zagrażających budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Corocznie, według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Kształtowanie krajobrazu dolin przez ogławianie wierzb		Dna dolin
3	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, poprzez naprawę zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych.		Obszar ochrony krajobrazowej
4	Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia.		
5	Okresowe konserwacje urządzeń turystycznych		
6	Utrzymanie dróg prowadzących do powierzchni, na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)		
7	Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności.		
8	Usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg przeciwpożarowych i coroczny ich przegląd		

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

Obszary objęte ochroną czynną

I. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Kontrola liczebności i dokumentowanie przemieszczania się zwierząt z Parku na zewnątrz i z otoczenia do Parku (monitoring i dokumentowanie korytarzy ekologicznych)	1. Liczenie zwierzyny metodą pędzeń i całorocznej obserwacji. 2. Tropienia. 3. Dokumentacja fotograficzna
2	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)		
3	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)		
4	Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)		
5	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Zmniejszenie przegęszczenia populacji oraz eliminacja osobników ze szczególnym uwzględnieniem osobników chorych i z defektami genetycznymi	Prowadzenie redukcji
6	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)		
7	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)		
8	Płazy: 1) żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>), 2) ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>), 3) traszki (<i>Triturus</i> spp.)	Ochrona i kontrola liczebności płazów w czasie ich wiosennej wędrówki na miejsca rozrodu	1. Zakładanie siatek ochronnych. 2. Utrzymanie stawów i przepustów. 3. Ustawienie tablic informacyjnych
9	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Kontrola liczebności	Liczenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) w czasie hibernacji w jaskiniach
10	Żądłowki (<i>Aculeata</i>)	Zwiększanie bazy gniazdowej	1. Odslanianie wybranych skarp ziemnych i obrywów lessowych. 2. Pozostawianie martwego drewna zwłaszcza na obrzeżach zbiorowisk leśnych w miejscach słonecznych

II. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>)	Monitoring na stanowiskach po reintrodukcji w 2005 r.	1. Kontrola liczebności populacji. 2. Usuwanie roślin ocieniających kępy
2	Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	1. Reintrodukcja na stanowisku w Parku. 2. Inwentaryzacja i monitoring	1. Podsiew nasion na stanowiskach, na których został reintrodukowany. 2. Kontrola stanowisk w terenie
3	Ostrożeń pannoński (<i>Cirsium pannonicum</i>)	Reintrodukcja na stanowisku w Parku	Podsadzanie w murawach kserotermicznych
4	Tojad dzióbaty (<i>Aconitum</i>)	Prześwietlenie stanowiska	Usunięcie maliny właściwej

	<i>variegatum</i>)		(<i>Rubus idaeus</i> L.) i pokrzywy zwyczajnej (<i>Urtica dioica</i> L.), rozprzestrzeniających się na stanowisku w Dolinie Paduch
5	Brzoza ojcowska (<i>Betula oycoviensis</i>)	1. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej na terenie Parku. 2. Inwentaryzacja i monitoring	1. Nasadzenia. 2. Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku. 3. Kontrola stanowisk w terenie
6	Chaber miękkowłosy (<i>Centaurea mollis</i>)	1. Odślanianie i utrzymanie stanowisk roślin. 2. Inwentaryzacja i monitoring - wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>)	1. Usuwanie na stanowiskach drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem ekspansywnych gatunków: 1) Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>), 2) Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>), 3) Trzmielina zwyczajna (<i>Euonymus europaea</i> L.), 4) Trzmielina brodawkowata (<i>E. verrucosa</i> Scop.). 2. Kontrola w terenie stanowisk wiśni karłowatej (<i>Cerasus fruticosa</i>)
7	Macierzanka wczesna (<i>Thymus praecox</i>)		
8	Aster gawędka (<i>Aster amellus</i>)		
9	Ostnica Jana (<i>Stipa joannis</i>)		
10	Kosatka kielichowa (<i>Tofieldia calyculata</i>)		
11	Dziewanna austriacka (<i>Verbascum chaixii</i> ssp. <i>austriacum</i> (Schott. ex Roem. & Schult.) Hayek)		
12	Perłówka siedmiogrodzka (<i>Melica transsilvanica</i> Schur)		
13	Wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>)		
14	Ośmił mniejszy (<i>Cerinth minor</i>)	Wzmacnianie lokalnej populacji	Podsiewanie nasion i podsadzanie siewek na piargu u podnóża Góry Koronnej dla zwiększenia liczebności populacji, jako etap wstępny do introdukcji związanej z nim dzikiej pszczoły (<i>Osmia cerinthidis</i>)
15	Rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>)	Eliminacja gatunków inwazyjnych we florze Parku zagrażających gatunkom rodzimym	1. Wykaszanie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych. 2. Edukacja społeczności lokalnej
16	Niecierpek wielkokwiatowy (<i>Impatiens glandulifera</i>)		
17	Nawłóć kanadyjska (<i>Solidago canadensis</i>)		
18	Kolczurka (<i>Echinocystis lobata</i>)		

OBSZARY OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaje ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 24n, p, r, s, t, y, z, bx, 25 r, s, t, w, x, 27 h, i, l, m, n, 29 r, s, t, w, x, y, z, ax, 30 a, b, h, i, 31 a, b, c, 32 a, b, c, 33 c, g, 34 g, 37 b, c, f, h, i, j, w, x, y, z, 38 a, c, d, i, k, l, 40 h, i, j, l, m, n, o, p, 41 d, k, l, m, n, o	250,83 ha
2	Ochrona częściowa	1. Obszary ochrony częściowej – zbiorowisk leśnych, oddziały – 1a, b, 2 b, g, h, i, j, k, 3 a – n, 4 a – j, l, m, 5 a, b, c, f, g, i, j, 6 a – h, 7 a, b, 8 a – d, g, i, j – n, 9 b, f, h, i, l, m, 10 c, f, h, 11 b – k, 12 a, b, c, g, 13 a – c, f, h – n, 14 a – f, 15 a, b, d – n, p, 16 b, c, 17 a, b, f, g, h, j – m, 18 a, c – n, p, s, x – bx, 19 a – c, g – m, 20 b – h, k, l, n, r – z, 21 a, f – n, p, y, z, ax – hx, 22 d – h, 23 a, f – w, 24 a, i, m, ax, 25 a – p, 26 a – k, m – ax, cx, dx, 27 d, f, g, j, k, 28 a – d, g, i, j, 29 g, h, j, m, p, dx – jx, 30 c, g, j – m, 31 d – h, 32 d – g, 33 a, b, d, f, h, 34 a – c, f, h, i, 35 a, f – j, 36 a – d, g, 37 g, k, m – t, 38 f – h, j, 39 a – f, j – m, p, 40 c – g, k, s – y, 41 a – c, f – j, 42 a – m, 43 a – c, i, j, l, m, 44 a – h, 45 a, b, 46 a – d, g, i, 47 a – c, 48 a. 2. Obszary ochrony częściowej zbiorowisk nieleśnych, oddziały – 4 n, 5 d, h, 6 i, 8 f, h, 9 g, k, 10 a, b, d, g, 11a, 12 d, f, 13 d, g, 15 c, o, r, 17 c, d, i, 18 b, o, r, 20 ax, 21 b, d, w, ix, 24 b – f, h, j, k, cx, 25 y, 26 bx, 27 a, c, 28 f, h, m, n, 29 a, d, f, i, l, n, o, bx, cx, 30 d, f, 34 d, 35 k, 36 f, h, i, 37 a, d, l, 38 b, 39 g, h, n, o, 40 a, b, 43 k, 46 f, h	968,45 ha
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały – 2 a – d, 4 k, 9 a, c, d, j, 16 a, 18 t, w, 19 d, f, 20 a, i, j, m, o, p, 21 c, o, r, s, t, x, jx, 22 a, b, c, 23 b, c, d, 24 g, l, o, w, x, 26 l, 27 b, 28 k, l, 29 b, c, k, 35 b, c, d, 39 i, 40 r, z, ax, 43 d, f, g, h	926,34 ha
Razem			2145,62 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

**MIEJSCA UDOSTĘPNIANE W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH
I TURYSTYCZNYCH, Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar ochrony ścisłej	5
2	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	5
3	Pozostały obszar Parku	15
4	Biblioteka Parku	4

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Łokietkiem” – Muzeum im. Profesora W. Szafera, oddział 24g	100
2	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Kazimierzem”, oddział 24g	50
3	„Chełmowa Góra” – obszar dydaktyczny, oddziały – 24, 24d, h, 29, 29h, 25, 30, 37c	160
4	„Jaskinia Ciemna – Góra Okopy” obszar dydaktyczny, oddziały – 36, 36c	120
5	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
6	Kaplica na Wodzie, oddział 17	300

IV. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
2	Grodzisko – Kościół i otoczenie, oddział 12	250
3	Grota Łokietka, oddział 30	100
4	Jaskinia Ciemna, oddział 36b	80
5	„Ogrojec” – przy Jaskini Ciemnej, oddział 36b	40
6	Zajazd na Złotej Górze w Ojcowie, oddział 19f	120
7	Willa „Chopin” – restauracja, oddział 4k	40
8	„Domek na Postoju”, oddział 24f	20
9	Pole namiotowe – Złota Góra, oddział 19d	120

10	Punkt widokowy – Skała Krukowskiego, oddział 36b	20
11	Punkt widokowy – Góra Koronna, oddział 36	15
12	Punkt widokowy – Skała Barania, oddział 36	20
13	Punkt widokowy – Góra Okopy, oddział 36	15
14	Punkt widokowy – Skała Jonaszówka, oddział 29h	15
15	Parking pod Zamkiem w Ojcowie, oddział 24f	Do 250 osób jednocześnie
16	Parking na Złotej Górze, oddział 26l	Do 500 osób jednocześnie
17	3 parkingi w Pieskowej Skale, oddziały – 4, 9	Do 300 osób jednocześnie

